

Personcentrerad och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Ralph Harlid, Nationell Koordinator i Nätverket Hälsofrämjande Hälso- och sjukvård

Hälsofrämjande förhållningssätt
Personcentrering
God och Nära Vård

Vad är ett Hälsöfrämjande förhållningssätt?

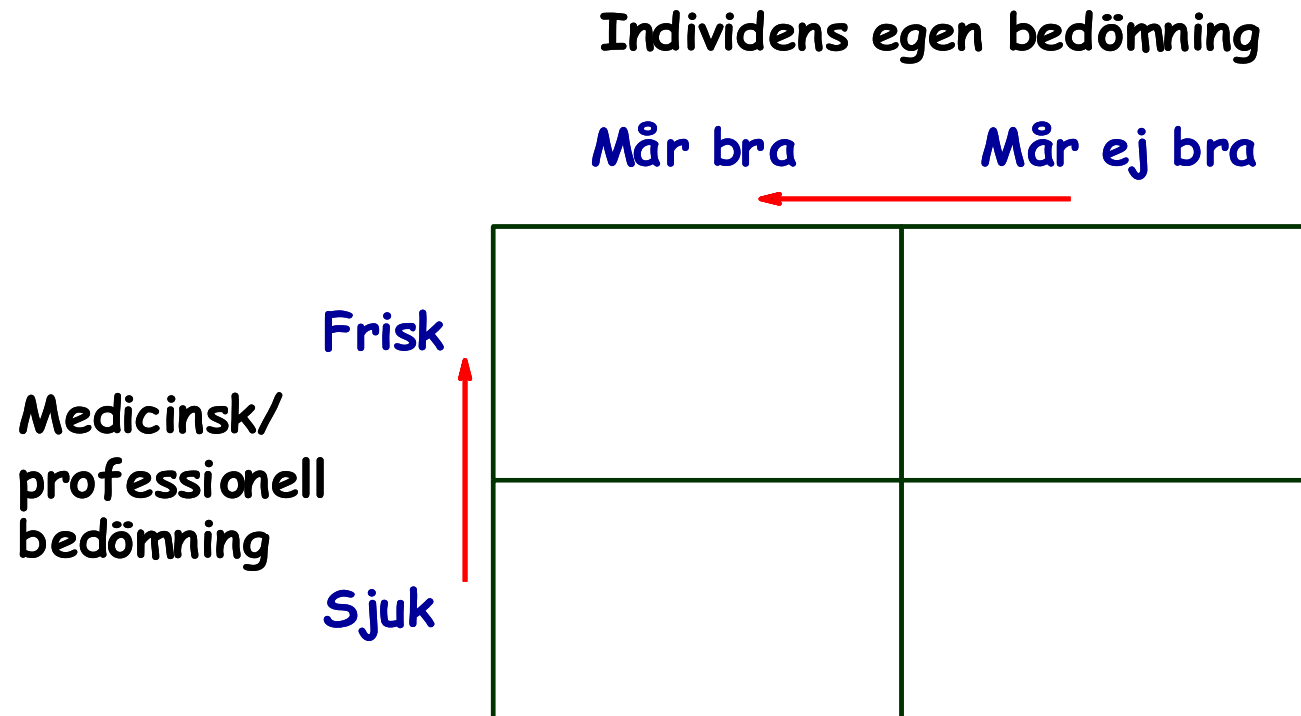

Gå till www.menti.com
använd koden **2908 8894**

Hälsöfrämjande förhållningssätt

Hälsobegreppet har två dimensioner

Psychiatric and Psychosocial Predictors of Medical Outcome After Liver Transplantation: A Prospective, Single-Center Study

D. Telles-Correia, A. Barbosa, I. Mega, E. Barroso, and E. Monteiro

Results. We observed that active coping was an important predictor of length of stay after liver transplantation. Neuroticism and social support were important predictors of mortality after liver transplantation.

Conclusion. It may be useful to identify patients with low scores for active coping and for social support and high scores for neuroticism to design special modes of follow-up to improve their medical outcomes.

Den självskattade hälsan påverkar prognosen

Individens egen bedömning

Mår bra Mår ej bra

Medicinsk/
professionell
bedömning

Frisk

Sjuk

Blir lättare sjuk

Blir lättare frisk

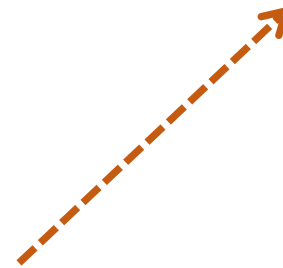
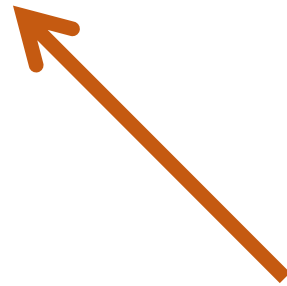
Se sjukdomen

Bedöma
Behandla
Ordinera

Se personen

Förstå
Föra dialog
Stödja/motivera

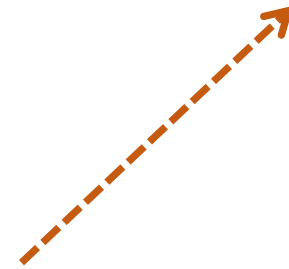
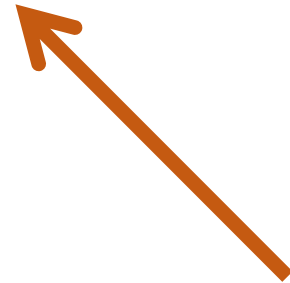

Sjukdomsorienterat förhållningsätt

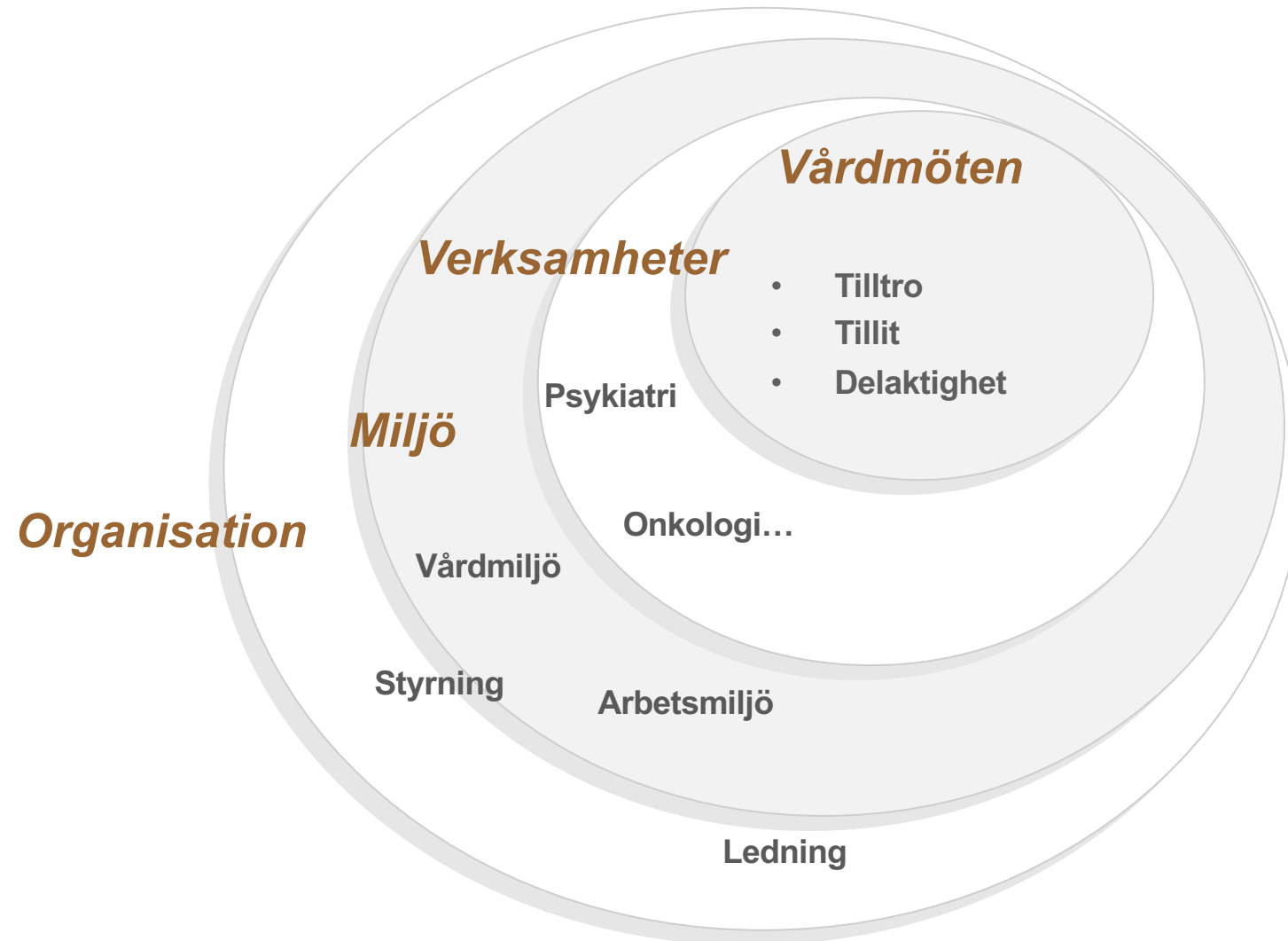
Se personen
Förstå
Föra dialog
Stödja/stärka

Se sjukdomen
Bedöma
Behandla
Ordinera

Hälsofrämjande förhållningsätt

Personcentrering

Vad är Personcentrering?

Gå till www.menti.com
använd koden **2908 8894**

Vad är personcentrerad vård?

Ledningens första reflektioner.

Ett förhållningssätt som innebär att vara inlyssnande och inbjudande i alla möten

Ett mindset

En jämlik relation

Bryta den hierarkiska strukturen i vårdmötet för en jämlik struktur

Ett förhållningssätt som inbegriper hur vi ser på varandras lika värde

Att både personal och patient förstår varför för att kunna motivera till förändring

Lyssna på patienten

Ge patienten förutsättningar och trygghet att ratta sitt eget liv och sin egen sjukdom

Se patientperspektivet i ett vårdflöde

Individanpassa

Ett förhållningssätt som genomsyrar hela verksamheten och inte enbart i patientmötet

Använd patientens kunskap, resurser och förmågor

Ge utrymme för patientens berättelse och erfarenhet

Säkra ett jämbördigt förhållande i mötet – ett partnerskap

Tiden i mötet är inte avgörande

Säkra att patienten förstår vad som händer och varför det händer

Att vårdpersonal vågar ställa frågan varför "är du här" och att lyssna på svaret och ha respekt för svaret så att vi bekräftar patientens upplevelse

Personcentrering ett perspektivskifte

- Personcentrerad vård är ingen modell utan ett etiskt förhållningsätt
- Innebär att se den enskilda personen, involvera och anpassa efter individens behov, resurser och förutsättningar.
- Vården kan bli mer jämlik och mer kostnadseffektiv.

Från mottagare till medskapare

Ett kunskapsunderlag för en mer personcentrerad hälso- och sjukvård

Grunden för personcentrerad vård

Att se en person med en sjukdom och inte en sjukdom hos en person

Att utgå från **personens upplevelse** av sin verklighet

Att se mer än resultatet av provsvar, undersökningar och objektiva fynd

Gemensam förståelse av personcentrering

...lyssna till patienters, närståendes eller
medarbetares berättelser och erfarenhet och
ta vara på deras kunskaper och förmågor

...sträva efter en jämbördig relation för att
tillsammans skapa värde

...främja hälsa genom att öka tilltron till den
egna förmågan

Patienten i centrum eller Personcentrering?

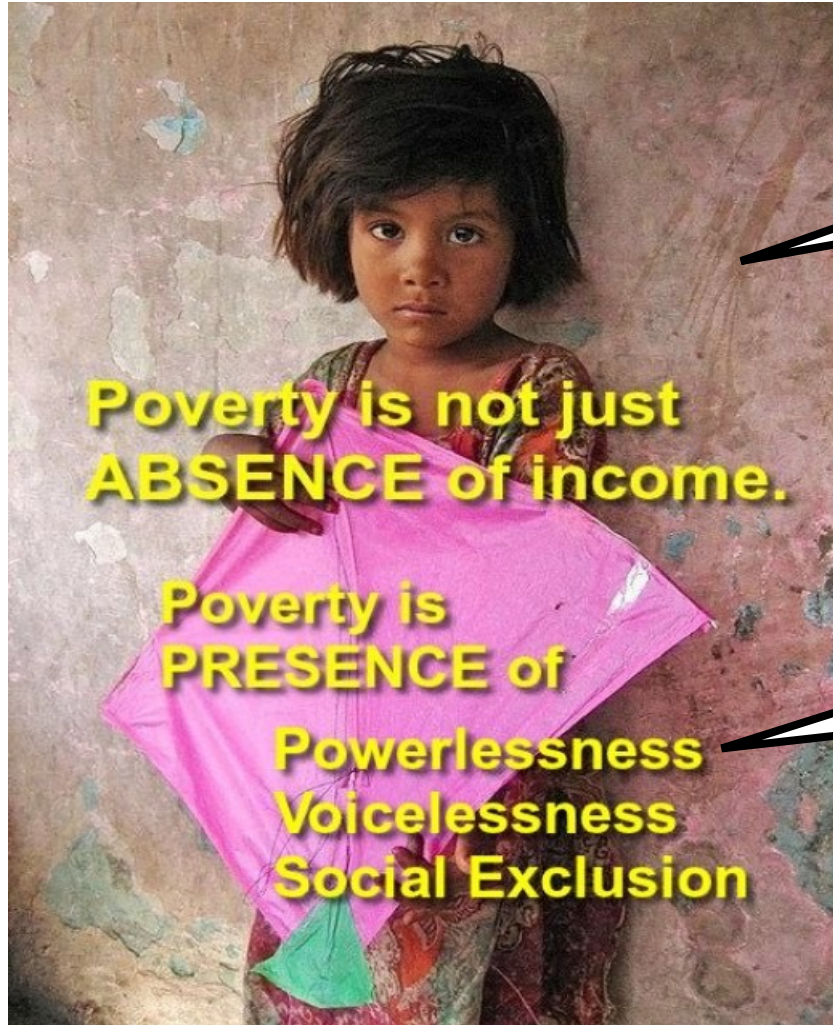
Patient

- Sak
- Diagnos
- Behandling
- Rehabilitering

Person

- Relation
- Förmågor – eget ansvar
- Sårbarhet

Patient

- Maktlöshet
- Att inte våga säga sin mening
- Att inte vara en i teamet

Amartya Sen. Nobel Memorial Prize in Economic Sciences 1998.

Förändrade arbetssätt över tid

Förr

Idag

TEST	RESLTAT	ENHET	REFERENSINTERVAL	EFFEKTFÄKT
B-Erytrocyter	4,2	x10 ¹² /L	3,8-5,2	2016-04-08
B-Hb	139	mmol/mol	130-148	2016-04-08
B-HbA1c (IFCC)	36	mmol/mol	37-49	2016-04-11
B-Hämoglobin	130	g/L	117-153	2016-04-08
B-Hämatokrit	3,7	x100%	3,5-5,0	2016-04-08
B-PLT	11	mm ³	>90	2016-04-08
B-Trombocyter	180	x10 ⁹ /L	180-387	2016-04-08
B-PLT-MD1	31	ps	27-39	2016-04-08
B-PLT-MCV	32	fl	82-98	2016-04-08
PLU-kolesterol	2,8	mmol/L	1,2-4,3	2016-04-08
PLU-Triglycerid	0,81	mmol/L	0,40-2,0	2016-04-08
ISZkr	17	mmol/L	10-17	2016-04-11
PAALAT	0,21	mmol/L	<0,78	2016-04-08
PAAsp-Sp(A1-Beta)	58		<41	2016-04-08
PAAsp-kreatin A1	1,57	g/L	1,10-2,10	2016-04-08
PAAsp-kreatin B	0,96	g/L	0,50-1,50	2016-04-08
PAAsp	0,37	mmol/L	<0,69	2016-04-08
PLDiam	2,38	mmol/L	2,15-2,30	2016-04-08
PLDiam	4,8	mmol/L	4,0-6,0	2016-04-08
PLKolesterol	1,7	mmol/L	1,0-2,7	2016-04-08
PLkreatin	12	mmol/L	5,0-15	2016-04-08
PLam	8	mmol/L	8-24	2016-04-08
PLam	4,1	mmol/L	3,5-6,6	2016-04-08
PLkolesterol	4,8	mmol/L	2,8-6,1	2016-04-08
PLkreatin	36	mmol/L	<90	2016-04-08
PLMagnesium	0,77	mmol/L	0,70-0,96	2016-04-08
PLNatrium	141	mmol/L	137-145	2016-04-08
SOS-CH Vitamin D	84	nmol/L	75-250	2016-04-08
S-kreatin (ModB)	188	mmol/L	19-190	2016-04-08
S-kreatin (ModB)	270	mmol/L	150-800	2016-04-08
IGalen -250	5,0	mmol/L	3,1-6,8	2016-04-08
STA, fkt (ModB)	18	mmol/L	12-82	2016-04-08
STA, fkt (ModB)	2,8	mEq/L	0,3-4,2	2016-04-08

I framtiden?

Personcentrerat arbetssätt i praktiken

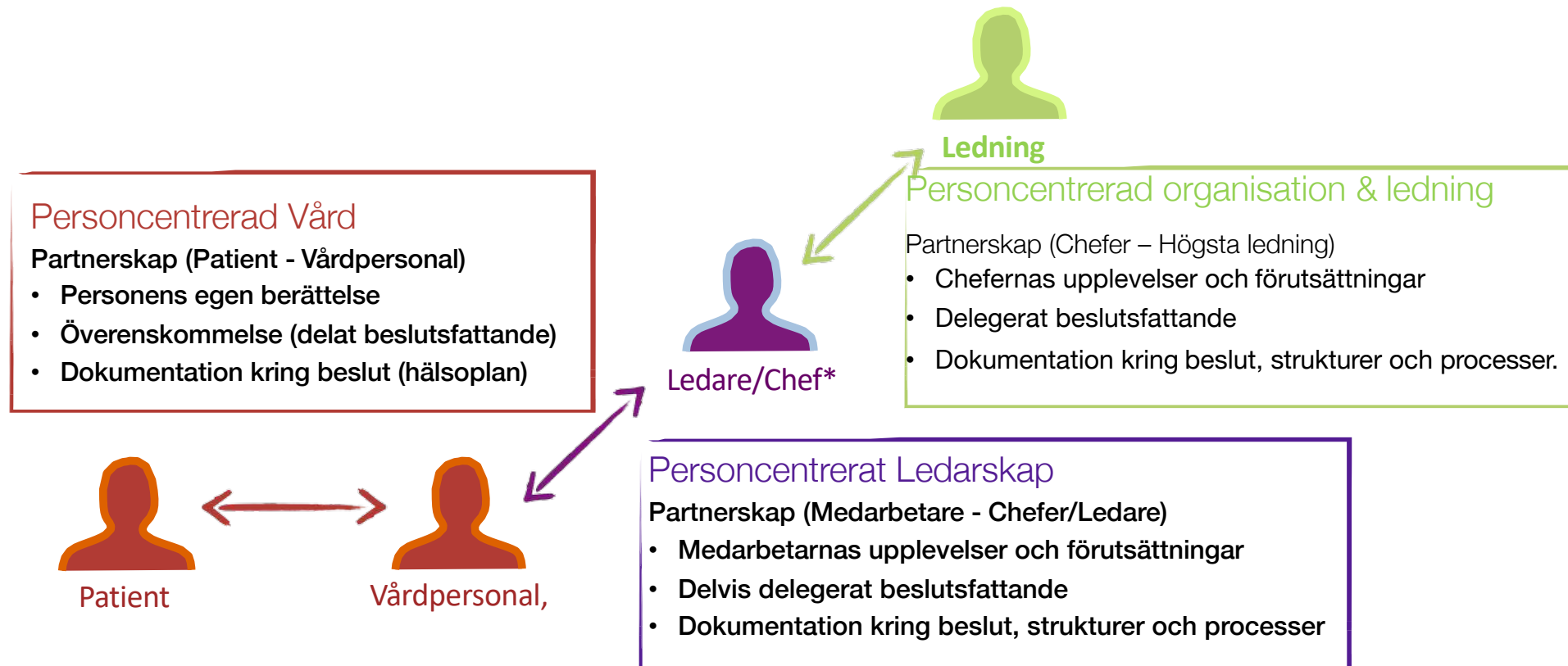
Inled ett "partnerskap"
Lyssna till berättelsen

Utveckla "partnerskapet"
tillsammans formulera en gemensam plan för
utredning, behandling och rehabilitering

Säkerställ "partnerskapet"
Dokumentation av överenskommelsen
som personen förstår och bekräftar

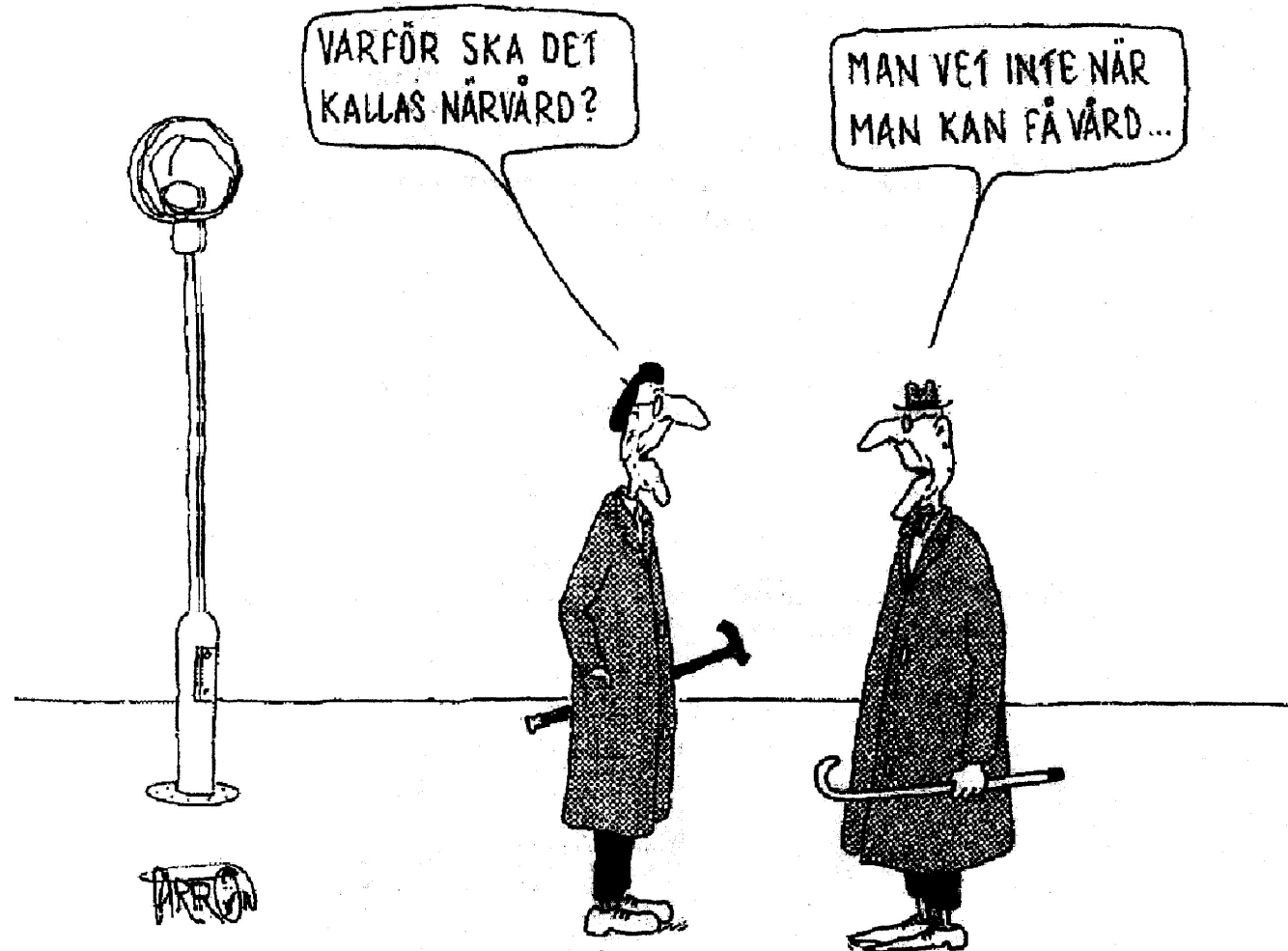
En personcentrerad organisation

Exempel utveckling av personcentrering

God och nära Vård?

Kännetecknen för God och Nära Vård

- mer flexibel
- ofta mobil
- möter och inkluderar patienten/brukaren, såväl fysiskt som kognitivt
- Personen är en aktiv partner och medskapande i sin vård
- vården samordnas och hänga ihop oavsett huvudman eller vårdaktör

Hälsöfrämjande förhållningsätt

**Personcentrering
är filosofin**

**God och Nära Vård
är organiseringen**

“ What patients want is not rocket science, which is really unfortunate because if it were rocket science, we would be doing it. We are great at rocket science. We love rocket science. What we’re not good at are the things that are so simple and basic that we overlook them.

Laura Gilpin - plantree